Sygn. akt: KIO 2265/25

WYROK

Warszawa, dnia 30 czerwca 2025 r.

Krajowa Izba Odwoławcza – w składzie:

Przewodnicząca: Emilia Garbala

Protokolant: Oskar Oksiński

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 30 czerwca 2025 r. w Warszawie odwołania wniesionego do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej w dniu 4 czerwca 2025 r. przez wykonawcę **Agrex-Eco sp. z o.o., ul. Wyczółki 44, 02-820 Warszawa,** w postępowaniu prowadzonym przez: **Czysty Region sp. z o.o., ul. Naftowa 7, 47-230 Kędzierzyn-Koźle,**

orzeka:

1. **uwzględnia odwołanie** i nakazuje zamawiającemu: unieważnienie czynności wyboru najkorzystniejszej oferty, unieważnienie czynności odrzucenia oferty Odwołującego, powtórzenie czynności badania i oceny ofert oraz zawiadomienie o wyniku postępowania zgodnie z art. 253 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, tj. z podaniem pełnego i wyczerpującego uzasadnienia faktycznego i prawnego,
2. kosztami postępowania obciąża zamawiającego, i:
2.1. zalicza w poczet kosztów postępowania odwoławczego kwotę 15 000 zł 00 gr (słownie: piętnaście tysięcy złotych zero groszy) uiszczoną przez odwołującego tytułem wpisu od odwołania oraz kwotę 3 600 zł 00 gr (słownie: trzy tysiące sześćset złotych zero groszy) tytułem wynagrodzenia pełnomocnika odwołującego,
2.2. zasądza od zamawiającego na rzecz odwołującego kwotę 18 600 zł 00 gr (słownie: osiemnaście tysięcy sześćset złotych zero groszy) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego poniesionych przez odwołującego.

Na orzeczenie - w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia - przysługuje skarga za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej do Sądu Okręgowego w Warszawie - sądu zamówień publicznych.

Przewodnicząca:……

Sygn. akt: KIO 2265/25

UZASADNIENIE

Zamawiający – Czysty Region sp. z o.o., ul. Naftowa 7, 47-230 Kędzierzyn-Koźle, prowadzi w trybie przetargu nieograniczonego, postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego pn. „Zakup wraz z dostawą nowego rozdrabniacza z napędem elektrycznym dla Czysty Region sp. z o.o.", numer referencyjny: CR.271.16.2025. Ogłoszenie o zamówieniu zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w dniu 11.04.2025 r., nr 72/2025 235863-2025.

W dniu 04.06.2025 r. do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej wpłynęło odwołanie wykonawcy Agrex-Eco sp. z o.o., ul. Wyczółki 44, 02-820 Warszawa (dalej: „Odwołujący"), w którym Odwołujący zarzucił Zamawiającemu naruszenie art. 253 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 16 pkt 1 i 3 ustawy Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1320 ze zm.), zwanej dalej: „ustawą Pzp", poprzez nieuprawnione dokonanie wyboru jako najkorzystniejszej oferty złożonej przez Atlas Poland sp. z o.o. i bezprawne dokonanie czynności odrzucenia oferty Odwołującego, w tym zaniechanie podania uzasadnienia prawnego i faktycznego odrzucenia tej oferty.

W związku z tym Odwołujący wniósł o nakazanie Zamawiającemu:

1) unieważnienia wyboru oferty Atlas Poland sp. z o.o. jako najkorzystniejszej,
2) powtórzenia czynności badania i oceny ofert oraz unieważnienia czynności odrzucenia oferty Odwołującego jako wadliwej i dokonania wyboru tej oferty jako najkorzystniejszej.

W dniu 26.06.2025 r. Zamawiający przekazał odpowiedź na odwołanie, w której wniósł o oddalenie odwołania.

W trakcie rozprawy Strony podtrzymały swoje stanowiska w sprawie.

Krajowa Izba Odwoławcza ustaliła następujący stan faktyczny.

Przedmiotem zamówienia jest zakup wraz z dostawą nowego rozdrabniacza z napędem elektrycznym.

W toku postępowania Zamawiający dwukrotnie: 14.05.2025 r. i 19.05.2025 r. wzywał Odwołującego, na podstawie art. 223 ust. 1 i art. 107 ust. 1, 2 i 4 ustawy Pzp, do złożenia wyjaśnień w zakresie parametrów i pochodzenia rozdrabniacza z produkcji seryjnej oraz podmiotów, które użytkują takie urządzenie. Odwołujący dwukrotnie udzielił odpowiedzi na te wezwania.

W dokumentacji postępowania znajduje się notatka z dnia 21.05.2025 r., w której opisano wizytę roboczą w lokalizacji, gdzie używany jest rozdrabniacz jednowałowy TEUTON Z50 produkcji Eggersmann GmbH i w której stwierdzono, że „*zaoferowany rozdrabniacz nie pochodzi z produkcji seryjnej i jest lub będzie wykonany specjalnie na*

potrzeby przetargu co jest niezgodne z OPZ".

W dniu 28.05.2025 r. zamawiający poinformował o wyborze jako najkorzystniejszej oferty wykonawcy Atlas Poland sp. z o.o. oraz o odrzuceniu oferty Odwołującego nie podając podstawy prawnej oraz podając jako uzasadnienie faktyczne: „*Nie spełnia warunków zamówienia opis przedmiotu zamówienia nie zgodny z ofertą*" [pisownia oryginalna].

Krajowa Izba Odwoławcza rozpoznając na rozprawie złożone odwołanie i uwzględniając dokumentację z niniejszego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oraz stanowiska Stron złożone na piśmie i podane do protokołu rozprawy, zważyła co następuje.

W pierwszej kolejności Izba ustaliła wystąpienie przesłanek z art. 505 ust. 1 ustawy Pzp, tj. istnienie po stronie Odwołującego interesu w uzyskaniu zamówienia oraz możliwość poniesienia przez niego szkody z uwagi na kwestionowane zaniechanie Zamawiającego.

Ponadto Izba stwierdziła, że nie została wypełniona żadna z przesłanek ustawowych skutkujących odrzuceniem odwołania, wynikających z art. 528 ustawy Pzp.

Zgodnie z art. 253 ust. 1 ustawy Pzp, niezwłocznie po wyborze najkorzystniejszej oferty zamawiający informuje równocześnie wykonawców, którzy złożyli oferty, o:

1) wyborze najkorzystniejszej oferty, podając nazwę albo imię i nazwisko, siedzibę albo miejsce zamieszkania, jeżeli jest miejscem wykonywania działalności wykonawcy, którego ofertę wybrano, oraz nazwy albo imiona i nazwiska, siedziby albo miejsca zamieszkania, jeżeli są miejscami wykonywania działalności wykonawców, którzy złożyli oferty, a także punktację przyznaną ofertom w każdym kryterium oceny ofert i łączną punktację,

2) wykonawcach, których oferty zostały odrzucone,

- podając uzasadnienie faktyczne i prawne.

Z przytoczonego wyżej art. 253 ust. 1 pkt 2 ustawy Pzp wynika, że odrzucając ofertę zamawiający zobowiązany jest podać uzasadnienie prawne oraz uzasadnienie faktyczne tego odrzucenia. Należy przy tym podkreślić, co Izba wielokrotnie wskazywała już w swoich wyrokach, że podanie konkretnego i wyczerpującego uzasadnienia odrzucenia oferty służy realizacji podstawowych zasad udzielania zamówień publicznych, tj. zasady zachowania uczciwej konkurencji, równego traktowania wykonawców i przejrzystości oraz zasady jawności (art. 16 pkt 1 i 2 i art. 18 ust. 1 ustawy Pzp). Obowiązek zamawiającego wynikający z art. 253 ust. 1 pkt 2 ustawy Pzp odpowiada bowiem jednocześnie prawu wykonawców do poznania prawnych i faktycznych podstaw odrzucenia ofert. Prawo to ma szczególne znaczenie w przypadku wykonawcy, którego oferta została odrzucona, bowiem dzięki uzyskaniu informacji o powodach odrzucenia jego oferty, może on dokonać analizy stanowiska zamawiającego i podjąć decyzję o ewentualnym wniesieniu odwołania w celu ochrony swoich interesów i przywrócenia oferty do postępowania. Dlatego też wymagane przez ustawodawcę w art. 253 ust. 1 pkt 2 ustawy Pzp uzasadnienie informacji o odrzuceniu oferty, nie może się ograniczać do podania przepisów i ogólnego wskazania okoliczności faktycznych typu: „oferta niezgodna z OPZ", „niewystarczające wyjaśnienia", „rażąco niska cena", „nienależyte wykonanie umowy". Obowiązkiem zamawiającego, zarówno w świetle art. 253 ust. 1 pkt 2, jak i art. 16 pkt 1 i 2 oraz art. 18 ust. 1 ustawy Pzp, jest podanie szczegółowego, konkretnego i wyczerpującego uzasadnienia odrzucenia oferty, dającego wykonawcy pełną wiedzę o motywach, jakimi kierował się zamawiający odrzucając jego ofertę.

Powyższe stanowisko znajduje potwierdzenie nie tylko w ugruntowanym orzecznictwie Izby (np. wyrok z dnia 20.07.2015 r. o sygn. akt KIO 1429/15 zachowujący swoją aktualność mimo stanu faktycznego opartego na przepisach obowiązujących do 31.12.2020 r.), ale także w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, który w wyroku z dnia 28.01.2010 r. w sprawie C-406/08 stwierdził m.in.:

„*30. Tymczasem fakt, że kandydat lub oferent dowiaduje się, że jego kandydatura lub oferta zostały odrzucone, nie pozwala mu na skuteczne wniesienie odwołania. Takie informacje nie są wystarczające, aby umożliwić kandydatowi lub oferentowi wykrycie wystąpienia naruszenia prawa, które może być przedmiotem odwołania.*

31. Wyłącznie po poinformowaniu zainteresowanego kandydata lub oferenta o motywach wykluczenia go z postępowania o udzielenie zamówienia, może on nabrać wyraźnego przekonania co do wystąpienia ewentualnego naruszenia obowiązujących przepisów, jak też co do możliwości wniesienia odwołania."

Zatem podanie przez zamawiającego pełnego i wyczerpującego uzasadnienia czynności odrzucenia oferty, w tym pełnego i wyczerpującego uzasadnienia faktycznego, jest niezbędne do tego, by wykonawcy mogli realnie korzystać ze środków ochrony prawnej, a w konsekwencji jest też niezbędne do tego, by w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego przestrzegane były podstawowe zasady udzielania zamówień, o których mowa w art. 16 pkt 1 i 2 i art. 18 ust. 1 ustawy Pzp. Brak wskazania takiego uzasadnienia stanowi zatem naruszenie nie tylko art. 253 ust. 1 pkt 2 ustawy Pzp, ale także ww. zasad.

Jednocześnie należy zauważyć, że z obowiązku podania szczegółowego, konkretnego i wyczerpującego uzasadnienia faktycznego i prawnego nie zwalnia zamawiającego fakt, że wzywał on wykonawcę do złożenia wyjaśnień. Po pierwsze bowiem, art. 253 ust. 1 pkt 2 ustawy Pzp nie przewiduje takiego ani żadnego innego wyjątku od obowiązku

podania pełnego uzasadnienia prawnego i faktycznego. Po drugie, możliwa jest przecież sytuacja, w której zamawiający uznaje wyjaśnienia wykonawcy za satysfakcjonujące, ale podejmuje decyzję o odrzuceniu jego oferty z powodu całkiem innych okoliczności niż te, których dotyczyły wyjaśnienia. Nie jest zatem rolą wykonawcy domyślać się, jakie były powody odrzucenia jego oferty. Natomiast jest obowiązkiem zamawiającego podać uzasadnienie prawne i faktyczne odrzucenia oferty w sposób szczegółowy, konkretny i wyczerpujący.

W przypadku odrzucenia oferty z powodu niespełnienia wymagań dotyczących przedmiotu zamówienia nie wystarczy zatem napisać, że oferta jest niezgodna z warunkami zamówienia czy z OPZ, ale trzeba wskazać jako uzasadnienie prawne właściwy przepis stanowiący podstawę odrzucenia oraz wskazać jako uzasadnienie faktyczne:

- z jakim warunkiem (postanowieniem SWZ lub innego dokumentu) oferta jest niezgodna,
- na czym polega ta niezgodność,
- na podstawie czego zamawiający uznał, że taka niezgodność zachodzi, jakie było rozumowanie zamawiającego prowadzące do takiego wniosku, na czym oparł on swoje przekonanie o istnieniu tej niezgodności.

Dopiero tak sformułowane uzasadnienie odrzucenia oferty odpowiada wymogom uzasadnienia prawnego i faktycznego, o którym mowa w art. 253 ust. 1 pkt 2 ustawy Pzp.

W niniejszej sprawie Zamawiający nie podał w ogóle uzasadnienia prawnego, ponieważ nie wskazał żadnej podstawy prawnej odrzucenia oferty. Ponadto Zamawiający nie podał szczegółowego, konkretnego i wyczerpującego uzasadnienia faktycznego, gdyż z pewnością za takie uzasadnienie nie można uznać zdawkowej informacji ograniczającej się do wskazania: „*Nie spełnia warunków zamówienia opis przedmiotu zamówienia nie zgodny z ofertą*" [pisownia oryginalna]. Tak sformułowane przez Zamawiającego uzasadnienie nie daje wykonawcy żadnej informacji o tym, co rzeczywiście było powodem odrzucenia jego oferty i żadnej możliwości dokonania oceny zasadności tego odrzucenia, a w konsekwencji – żadnej możliwości podjęcia decyzji co do ewentualnego wniesienia odwołania. W istocie pismo z dnia 28.05.2025 r. nie zawierało żadnego uzasadnienia prawnego i faktycznego, co jednoznacznie przesądza o naruszeniu przez Zamawiającego art. 253 ust. 1 pkt 2 oraz art. 16 pkt 1 i 2, a w konsekwencji – o wadliwości czynności odrzucenia oferty Odwołującego.

Wobec powyższego Izba uwzględniła odwołanie i nakazała Zamawiającemu unieważnienie czynności wyboru najkorzystniejszej oferty, unieważnienie czynności odrzucenia oferty Odwołującego, powtórzenie czynności badania i oceny ofert oraz zawiadomienie o nowym wyniku postępowania (w tym o ewentualnym ponownym odrzuceniu oferty Odwołującego, o ile Zamawiający podejmie taką decyzję) zgodnie z art. 253 ust. 1 ustawy Pzp, tj. z podaniem pełnego i wyczerpującego uzasadnienia faktycznego i prawnego.

Orzeczenie Izby zostało wydane w oparciu o dokumentację postępowania o udzielenie zamówienia oraz w oparciu o stanowiska Stron przedstawione w pismach procesowych i na rozprawie.

O kosztach postępowania orzeczono stosownie do wyniku, na podstawie art. 574 ustawy Pzp oraz w oparciu o § 7 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 5 pkt 1 i pkt 2 lit. b) rozporządzenia w sprawie szczegółowych rodzajów kosztów postępowania odwoławczego, ich rozliczania oraz wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania (Dz.U. z 2020 r. poz. 2437).

Przewodnicząca ...……..